

(9) ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਇਤਰਾਜ਼ਕਾਰ-ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਵੀ ਹਨ। ਡਿਕਰੀ ਧਾਰਕ-ਜਵਾਬਦਾਰਤਾ, ਡਿਕਰੀ ਧਾਰਕ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਆਰਡਰ 21 ਨਿਯਮ 36, ਸੀਪੀਸੀ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਐਕਟ. ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਇਤਰਾਜ਼ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 6 ਜਨਵਰੀ, 2000 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(10) ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਸੰਪੱਤੀ ਤੋਂ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਬਦਲਵੇਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਸਮਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਬੇਨਤੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਪਰਿਸਰ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਹਿਦ ਲੈਂਦਿਆਂ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿੰਗ ਕੋਰਟ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਪਰਿਸਰ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਗ੍ਹਾ/ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਸ਼ਿਫਟ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਨਾਸਬ ਸਮਾਂ ਦੇਵੇਗੀ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਢੁਕਵਾਂ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ।

(11) ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਹਨਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੈਰਿਟ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਪਰ ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਜੇ. ਐੱਸ. ਟੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:-ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ

ਐਮ ਐਲ ਸਿੰਘਲ ਜੇ

ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਹੋਰ- ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਨਫ਼ਤਰ ਸਿੰਘ- ਜਵਾਬਦਾਰ

2000 ਦਾ ਸੀਆਰ ਨੰਬਰ 2677

8 ਸਤੰਬਰ 2000

ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1908 — ਐੱਸ. 115—ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872 —
S. 65 (c)—ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ—ਸ਼ਬਦ 'ਗੁਮ'—ਗੁਮ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ—ਜੇ

ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਅਣਗਹਿਲੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਸਲੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨੂੰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 65 (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਭਾਗ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ (i) ਜਿੱਥੇ ਅਸਲੀ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, (ii) ਜਿੱਥੇ ਅਸਲ ਗੁਆਚ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ (iii) ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਇਸਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਮੂਲ ਜਾਂ ਅਣਗਹਿਲੀ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਸਮਾਂ। ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। 'ਗੁਆਚ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨੁਕਸਾਨ ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧ ਦਾ ਤੀਜਾ ਹਿੱਸਾ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਮੂਲ ਜਾਂ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕਾਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਸਲੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(ਪਰਾ 11)

ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ, 1908 - 0.41 ਆਰ.ਐਲ. 27-ਵਧੀਕ ਸਬੂਤ-ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਧੂ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ-ਜੇਕਰ ਉਹ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਚੌਕਸ ਨਹੀਂ ਸਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ-ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ- ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਦੌਰਾਨ-ਇਸ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ-ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 27 ਮੁਲਤਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇੰਨੇ ਚੌਕਸ ਨਾ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੰਤਕਾਲ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ।

(ਪਰਾ 12)

ਆਰ ਐਸ ਔਲਖ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਐਮਐਸ ਲੁਬਾਣਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਨਾਲ

ਪਰਮਜੀਤ ਬੱਤਾ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਨਿਰਣਾ

ਐਮ.ਐਲ.ਸਿੰਘਲ, ਜੇ

(1) ਇਹ ਨਛੱਤਰੀ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਵ. ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਪਤਨੀ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ, ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਸਿੰਘ, ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ, ਬੰਤ ਸਿੰਘ, ਛਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਿਤੀ 5 ਜੂਨ 1986 ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਭਰਾ ਵੱਲੋਂ ਮੌਤ ਦੇ ਘਾਟ ਉਤਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਆਦਿ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

(2) Cby1 ਨਛੱਤਰ ਦੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ 5੯ ਕੇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਿੰਘ, ਉਹ, 1 ਐਸ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਭਰਾ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਹਨ ਨਛੱਤਰ ਕੌਰ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਬਚਨ ਕੌਰ, ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪਤਨੀ। ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਨਛੱਤਰ ਸਿੰਘ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ 5 ਜੂਨ 1986 ਨੂੰ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਬਾਰੇ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਸੀਅਤ ਕੀਤੀ। ਨਛੱਤਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ 27 ਜੂਨ, 1986 ਨੂੰ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵਸੀਅਤ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇਸ ਲਈ ਨਿਭਾਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੋਂ ਉਹ ਖੁਸ਼ ਸੀ। ਨਛੱਤਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਆਦਿ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ 29 ਮਈ, 1986 ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 24 ਅਪ੍ਰੈਲ 1987 ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵਿਰਾਸਤ ਦਾ ਇੰਤਕਾਲ ਵੀ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾ ਲਿਆ ਸੀ।

(3) ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੇ 3 ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਨਛੱਤਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਵਸੀਅਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 5 ਜੂਨ, 1986 ਨੂੰ ਨਛੱਤਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਆਦਿ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ 29 ਮਈ, 1986 ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ।

(4) ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਆਦਿ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਸੀਅਤ ਇੰਤਕਾਲ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ, ਇੰਤਕਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੰਤਕਾਲ ਅਫਸਰ ਤੋਂ ਵਸੀਅਤ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਲਈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ ਚਾਹਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਗਾਇਬ ਸੀ।

ਪਰਿਵਰਤਨ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਇਹ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਸੀਅਤ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਦੌਰਾਨ, ਇਹ ਨੁਕਤਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨੁਕਤੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ:-

“ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ 10 ਦਸੰਬਰ, 1993 ਨੂੰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸਨੇ ਮੰਨਿਆ

ਕਿ 16 ਨਵੰਬਰ, 1994 ਨੂੰ ਵਸੀਅਤ ਸੰਬੰਧੀ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਰਜ਼ੀ, 4 ਦਸੰਬਰ, 1994 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਾਅਦ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਵੀ ਇਹੀ ਨਤੀਜਾ ਨਿਕਲਿਆ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਬਾਰੇ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਦੇ ਵੀ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਇਹ ਅੰਤਿਮ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ 1989 ਤੋਂ ਲੀਬਿਤ ਹੈ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਸੀਅਤ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਨਾ ਤਾਂ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੇ ਨਾਲ ਵਸੀਅਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅੱਜ ਤੱਕ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟਿਤ ਕਾਪੀ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਫਾਈਲ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗੀ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਫੈਲੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਮੌਕੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ/ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਹੋਰ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਬਚਾਅ ਪੱਖ/ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਦੀ ਮੌਖਿਕ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ, ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(5) ਪਹਿਲੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਬਕਾਇਦਾ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਗਈ। ਮਾਨਯੋਗ ਐਸ.ਐਸ. ਸੁਧਾਲਕਰ, ਜੇ, ਨੇ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ, ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਸਬੂਤ ਦੇਣ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਾਪਸ ਸਬੂਤ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ. ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਆਰਡਰ 18 ਨਿਯਮ 17-ਏ ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਆਰਡਰ 41 ਰੂਲ 27 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਸੁਜੀਤ ਕੌਰ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਵਧੀਕ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

ਉਹ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸ ਗਵਾਹੀ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਅੰਤਿਮ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਾਪਸ ਸਬੂਤਾਂ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਆਰਡਰ 41 ਨਿਯਮ 27 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਭੇਜੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(6) ਮਾਨਯੋਗ ਐਸ.ਐਸ. ਸੁਧਾਲਕਰ, ਜੇ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਦੇ ਰਿਮਾਂਡ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਰਡਰ 41 ਨਿਯਮ 27 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੋਹਰੀ ਵਾਪਸ ਸਬੂਤਾਂ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਭੇਜੀ ਗਈ।

(7) ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਰੋਪੜ ਨੇ ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਆਦਿ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਠੁਕਰਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ

29 ਮਈ, 1986 ਨੂੰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

(8) ਇਸ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਮਿਤੀ 27 ਮਈ, 2000 ਨੂੰ ਵਧੀਕ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਰੋਪੜ, ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਆਦਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹਨ।

(9) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਆਦਿ ਵੱਲੋਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪਿੰਡ ਡੁਮਣਾ ਅਤੇ ਸਰਹਾਣਾ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਰੱਖੀਆਂ ਸਨ। ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ, ਉਸਨੇ 29 ਮਈ, 1986 ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਏ.ਸੀ. 1 ਗ੍ਰੇਡ, ਰੋਪੜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੰਤਕਾਲ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਸੀਅਤ, ਮਿਤੀ 29 ਮਈ, 1986 ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇੰਤਕਾਲ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ AC 1st ਗ੍ਰੇਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਅਤੇ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਾਬਕਾ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਲ. ਨਛੱਤਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਵਸੀਅਤ ਇੱਕ ਅਣ-ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਸੀਅਤ ਸੀ। ਇਸਨੂੰ AC 1st ਗ੍ਰੇਡ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਆਦਿ ਵੱਲੋਂ ਏ.ਸੀ. 1 ਗ੍ਰੇਡ ਨਾਲ ਤੋਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਮਿਤੀ 29 ਮਈ, 1986 ਨੂੰ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੰਤਕਾਲ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਨਛੱਤਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 5 ਜੂਨ, 1986 ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਏ.ਸੀ. ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਰਜੇ ਵਿੱਚ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਇੰਤਕਾਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਆਦਿ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਮਿਤੀ 29 ਮਈ, 1986 ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਏਸੀ 1 ਗ੍ਰੇਡ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੰਤਕਾਲ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 29 ਮਈ, 1986 ਨੂੰ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇੰਤਕਾਲ ਫਾਈਲ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਤਲਬ ਕੀਤਾ। ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸਹਾਇਕ ਦਫਤਰ ਕਾਨੂੰਗੋ, ਰੋਪੜ, 16 ਨਵੰਬਰ, 1994 ਨੂੰ ਡੀ ਡਬਲਿਊ 3 ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਸਹੁੰ ਖਾ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੰਤਕਾਲ ਫਾਈਲ, ਜੋ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਸੀ, ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਵਸੀਅਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਸੀਅਤ ਗਾਇਬ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਇੱਕ ਚਲੇ ਗਏ 29 ਮਈ, 1986 ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਵਾਧੂ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ 9 ਦਸੰਬਰ, 1994 ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, 5 ਜੂਨ, 1986 ਨੂੰ ਅਣ-ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਛੱਤਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ 29 ਮਈ 1986 ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਸੀਅਤ ਬਣਾਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਹ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਧੂ ਸਬੂਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਵੀ ਭੇਜੀ। ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵੀ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਰੈਗੂਲਰ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਵਾਧੂ ਸਬੂਤ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਾਧੂ ਸਬੂਤ.

(10) ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਮੰਦਭਾਗੇ ਹੋ? ਕਿ ਪਹਿਲਾ 1A ਮੈਂ 29 ਮਈ, 1986 ਦੀ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਸੀਅਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਾਧੂ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲਈ ਸੁਜੀਤ ਕੌਰ ਆਦਿ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 29 ਮਈ, 1986 ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਾਧੂ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਸੀਅਤ ਸੀ ਅਤੇ

ਅੱਗੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ। ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਫਤਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਗੋ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਪੜਤਾਲ ਕਰਕੇ ਅਸਲ ਵਸੀਅਤ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਆਦਿ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਸੀਅਤ, ਮਿਤੀ 29 ਮਈ, 1986 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਾਧੂ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਕੇ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਰਾਬਰੀ, ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣਿਆ-ਪਛਾਣਿਆ ਕਾਬਿਲ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ। ਉਹ ਖੇਡ ਜੋ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਕੰਮਕਾਜ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ 'ਤੇ ਨਿਆਂ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਟਿਕੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਆਦਿ ਨੇ ਇਹ ਵਸੀਅਤ ਮਿਤੀ 29 ਮਈ 1986 ਨੂੰ ਇੰਤਕਾਲ ਅਫਸਰ ਅੱਗੇ ਰੱਖੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਸੀਅਤ ਸੀ। ਇੰਤਕਾਲ ਅਫਸਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇੰਤਕਾਲ ਅਫਸਰ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਸੀਅਤ ਅਸਲੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਵਸੀਅਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਏਵੀਲ 'ਤੇ ਦੋਵਾਂ ਵਸੀਅਤਾਂ ਦੇ ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮਿਤੀ 29 ਮਈ, 1986, ਜਾਂ 5 ਜੂਨ, 1986 ਦੀ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜੋ ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਆਦਿ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪਤ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, “ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ

(1) ਏਆਈਆਰ 1933 ਲਾਹੌਰ 782

ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਪਾਇਆ ਗਿਆ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਭੇਜਦਾ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਇਸਦੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਗੁਆਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕਾਪੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਸੈਕੰਡਰੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਿਨੂੰ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪਾਲੀ (2), ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ “ਜਿੱਥੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਸਲ ਵਸੀਅਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਦਫਤਰ ਕਾਨੂੰਗੋ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਬਿਆਨ ਸੀ ਕਿ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਸਲ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਲੌਭਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਮੁਦਈ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਅਸਲੀ ਵਸੀਅਤ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ। ਉਸਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਉਸਦੀ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲਈ ਧਾਰਾ 65 (ਸੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਭੌਤਿਕ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 65 (ਸੀ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

"65 (c) ਜਦੋਂ ਅਸਲੀ ਨਸ਼ਟ ਜਾਂ ਗੁੰਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਇਸਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਮੂਲ ਜਾਂ ਅਣਗਹਿਲੀ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ।"

(11) ਇਹ ਦੋਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ (i) ਜਿੱਥੇ ਮੂਲ ਨਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; (ii) ਜਿੱਥੇ ਅਸਲੀ ਗੁੰਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ (iii) ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਮੂਲ ਜਾਂ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਚਿਤ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। "ਗੁੰਮ"

ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਕਿ ਨੁਕਸਾਨ ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧ ਦਾ ਤੀਜਾ ਹਿੱਸਾ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕਾਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਸਲੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। *ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਈ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਪਿਆਰੀ (3)* ਵਿੱਚ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸਦਾ ਕੇਸ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖਪਤਕਾਰ ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਰਿਕਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਅਸਲ ਵਸੀਅਤ ਉਸ ਤੋਂ ਗੁੰਮ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਦਿਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖਪਤਕਾਰ ਫੋਰਮ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਸਲ ਵਸੀਅਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।" *ਰਾਜ ਕੁਮਾਰੀ ਬਨਾਮ ਲਾਈ ਰੰਦ (4)* ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

- (2) 1992 (1) ਆਰਸੀਆਰ 428
(3) 1999 (3) ਆਰਸੀਆਰ (ਸਿਵਲ) 239.
(4) 1994 (1) RRR 117

(12) ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 29 ਮਈ, 1986 ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਾਧੂ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਮੌਕੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ. ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, 26 ਨਵੰਬਰ, 1993 ਨੂੰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸਿਰਫ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਹੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ (ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ 27 ਮੁਲਤਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਾਫੀ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇੰਨੇ ਚੌਕਸ ਨਾ ਹੁੰਦੇ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਿਆਨ। ਇਸ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ ਦੁਆਰਾ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਸਬੂਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਹਰੇਕ ਧਿਰ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗੀ ਭਾਵ ਕਿ ਕੀ ਨਫ਼ਤਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ 5 ਜੂਨ, 1986 ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਅਸਲੀ ਹੈ ਜਾਂ 29 ਮਈ ਦੀ ਵਸੀਅਤ।, 1986, ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਆਦਿ ਦੁਆਰਾ ਸੈੱਟਅੱਪ ਅਸਲੀ ਹੈ।

(13) ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਸੋਧ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਆਦਿ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਸੀਅਤ, ਮਿਤੀ 29 ਮਈ, 1986 ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਜੇ. ਐੱਸ. ਟੀ

ਡਿਸਕਲੋਮਰ:-ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ

ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ

ਵੀ.ਐਮ.ਜੈਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ

ਸੁਗਨ ਚੰਦ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ, - ਜਵਾਬਦਾਰ

Crl. ਐਮ ਨੰਬਰ 14490/ਐਮ/2000

21 ਦਸੰਬਰ, 2001

ਫੂਡ ਐਡਲਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1954 — S.2(l)(a)(f)—ਜਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ। 1973 — S.482 — ਜਨਤਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ, ਜੋ ਨਮੂਨੇ ਵਿੱਚ ਭੁੰਡ ਅਤੇ ਭੋਜਨ ਦੇ ਕੀੜਿਆਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ — ਸਬੂਤ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕੇਸ — ਜਨਤਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਕਿ ਨਮੂਨਾ ਕੀੜੇ ਸੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ, ਜਾਂ ਅਯੋਗ ਸੀ।